

卐 ॥ ॐ ह्रीं अहं नमः ॥ 卐

श्री शान्तिनाथनुं महा प्रभावक पूजन श्री संतिकरम् पूजनम्

जगत्यां सन्ति ये ज्ञवा स्व स्व कर्मानुसारिणः ।
ते सर्वे वांछितं स्व स्व प्राप्नुवन्तु सुखं शिवम् ॥
परम पूज्य आचार्य देव विजय श्री मुनि सुंदर
सुरि रचित संतिकरम् स्ववना आधारे पूजन विधि
स्व. शैठश्री हरगोविंददास आत्मदासना श्रेयार्थे

अभना पौत्र तरुणी भेट

श्री रतिलाल नाथलाल शेर इलाल

पूजन ता. १६-६-७८

सुधा सोहर वागू ज्योत्सना निरंलीकृतद्वि-मुष्णः

मृग लक्ष्मातमः शान्त्यै शान्तिनाथ जिनो स्तुवः

संपदक

प्रकाशक :- किर्याकारक जशलार्थ लाललार्थ

वि. सं. २०३४

रतनपोण, शैठनी पोण,

वीर सं. २५०३

अभदावाह.

प्रत : १०००

आ. ११-१०-७८

ता. ११-१०-७८

नम्र सूचन

इस ग्रन्थ के अभ्यास का कार्य पूर्ण होते ही नियत
समयावधि में शीघ्र वापस करने की कृपा करें.
जिससे अन्य वाचकगण इसका उपयोग कर सकें.

૨

—: પ્રસ્તાવના :—

આ ગ્રંથનું પ્રકાશન જે રીતે કરવામાં આવ્યું છે તેનો સમગ્ર યશ અમદાવાદના દેવશાળા પાડાના ઉપાશ્રયના પરમ પૂ. આચાર્ય શાન્તિ વિમલ સૂરીશ્વરજીને આભારી છે સુચના કીરણો તો ચારે બાજુ પ્રસરે અને ઉદ્દિતિપણાને પ્રસરાવે તેવી જ રીતે અત્યાર સુધીમાં સમગ્ર જૈનાચાર્યોએ પોતાની આગવી શૈલીથી હાલના પ્રસારીત જે જે પૂજનો છે જેવા કે સિદ્ધચક્ર પૂજન, અહંત મહા પૂજન, ઋષીમંડલ પાર્શ્વનાથ નમિઉણ પૂજન, વિશસ્થાનક પૂજન, ચિંતામણી પૂજન અહંદ અભિષેક નંદાર્વત તથા ભક્તામર પૂજન શાંતિસ્નાત્ર અષ્ટોત્તરી વિગેરે પૂજનો જૈન સમાજમાં હાલના આરાધક આત્માઓ પોતાની ઉજવણી એવા સમ્યક્ત્વ ભાવને દેદીપ્યમાન કરવા માટે જે પૂજનો પૂજન રૂપે ચાલુ થયા છે તેમાંનું આ એક શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનની આરાધનાનું સમ્યક્ રીતે આરાધના કરી શકે, તે માટે પૂજ્ય આચાર્યશ્રી દેવશ્રી વિજય નીતિ સૂરીશ્વરજી મહારાજના આચાર્ય શ્રી વિજય ભાનુચંદ્ર સૂરીશ્વરજીએ અથાગ પરીશ્રમ વેઠીને આચાર દિનકર આદી સુત્રોમાંથી, ઉદ્ધાર કરીને આરાધના રૂપે પ્રગટ કરેલ છે તે સર્વ જીવોને સમક્ષિત પમાડવા માટેનું આ પૂજન અનેક જીવોને આરાધના રૂપે બને, અને ભવ્યાત્માઓ પૂજનની સુંદર અનુપમ આરાધના કરી કર્મોના મર્મોને ભેદી કર્મ રહિત બનેા એજ નવપદ આરાધક એક શુભાભિલાષી

લી. શા. મનુભાઈ પોપટલાલ

અદાશાની ખડકી, પતાસા પોળ,

અમદાવાદ.

W. 3049

18/07/92

* આદર્શ શ્રાદ્ધરત્નને અંજલિ *

જૈન પુરી અમદાવાદના શ્રી સંઘના ગૌરવ સમા અગ્રણી શ્રેષ્ઠી શ્રી હરગોવિંદદાસ એતમદાસ એક નિષ્ઠાવાન ધર્માત્મા પુરૂષ હતા. એમનું જીવન ધર્મ શાસ્ત્રોના અધ્યયનરૂપ જ્ઞાનની ન્યેતિથી પ્રકાશમાન અને હૃદયસ્પર્શી ધર્મ ક્રિયાઓની આરાધનાથી પવિત્ર બન્યું હતું આ રીતે એમણે જ્ઞાન અને ક્રિયાનો સમાન રૂપે આદર કરીને પોતાના જીવનને ઉન્નત બનાવ્યું હતું અને ચતુર્વિધ શ્રી સંઘનો આદર મેળવ્યો હતો.

એમની આવી સત્યસ્પર્શી જ્ઞાનોપાસતા અને જીવન સ્પર્શી ધર્મ સાધનાને કારણે પૂજ્ય સાધુ મહારાજો તથા પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજો પણ એમની પાસે અભ્યાસ કરવા, વિના સંકોચે, આવતાં હતાં. આ યુગના આપણા પ્રતાપી સંઘનાયકો પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયસિદ્ધિશ્વરજી મહારાજ, પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી વિજયનીતિ સૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમ પૂજ્ય પંચાસ શ્રી ધર્મવિજયજી મહારાજ વગેરે તથા તત્ત્વજિજ્ઞાસુ સાધ્વીજી મહારાજો જેમની પાસે અધ્યયન કરવામાં ગૌરવ માનતાં હશે. એ ધર્મપુરૂષનું જીવદળ કેટલું ઉચ્ચ હશે તે સમજી શકાય છે. આમ છતાં, આના લીધે, પોતાના ચિત્તમાં રજમાત્ર પણ અહંકારનો પ્રવેશ ન થઈ જાય એ માટે શ્રી હરગોવિંદદાસ શેઠ ખૂબ વિનમ્ર ભાવે, એમ કહેતા કે શાસ્ત્રવાણીનો સાચો ભાવ તેો હું બધા પૂજ્યો પાસેથી સમજી છું.

૨

ધર્મશાસ્ત્રોના અધ્યાપનનું પોતાનું કાર્ય સારી રીતે ચાલતું રહે, અને પૂજ્ય સાધુ-સાધ્વીજીઓ એનો લાભ નિયમિત લઈ શકે. એટલા માટે એમણે શ્રી હરકોર શેઠાણીની હવેલી સામે આવેલી શેઠ મગનલાલ કરમચંદની હવેલીમાં, શેઠશ્રીની સખાવતથી અને એમના નામથી એક પાઠશાળા શરૂ કરાવી હતી જે યથ્યપી પર્યાંત ચાલુ છે એમાં પોતાની જિંદગીના અંત સુધી, નિસ્વાર્થપણે, જ્ઞાનદાન કરી પોતાના જીવનને વિશેષ કૃતાર્થ કર્યું હતું.

આ ધર્માનુરાગી મહાનુભવનો જન્મ વિ. સં. ૧૯૦૦ની સાલમાં થયો હતો. ધર્મભાવનાથી એમનું જીવન ભલ્લ, જ્ઞાન-દાનથી દેદીખ્યમાન અને સદ્વિચાર તથા સદાચારથી પાવન બન્યું હતું. આ રીતે યશનામી અને ઉજ્જવળ જીવન જીવીને વિ. સં. ૧૯૭૬માં, ૭૬ વર્ષની પરિપક્વ ઉંમરે, આ ધર્મ-પુરૂષ વધુ ઉચ્ચ સ્થાન માટે, શુભ પ્રયાણ કરી ગયા !

એમના ગુણિયલ અને ધર્મમય જીવનની પુણ્ય સ્મૃતિ નિમિત્તે એમના પૌત્ર શ્રી શેરદલાલ રતીલાલ નાથાલાલ તરફથી આ પુસ્તિકા પ્રગટ થાય છે તે અંગે હું આભારની લાગણી વ્યક્ત કરું છું અને સ્વર્ગસ્થના પુણ્યાત્મા પ્રત્યેની મારી હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલિના પ્રતીક રૂપે આ પુસ્તિકા તેઓશ્રીને અર્પણ કરીને કૃતાર્થ થાઉં છું.

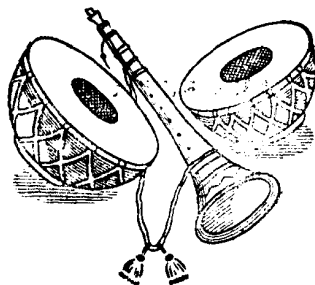
પૂજન ભણાવનાર—જશલાલ લાલલાલ શેઠ

સંતિકરમ્ પૂજનમ્

ૐ હ્રીં શ્રી શાંતિનાથાય નમઃ

પરમ પૂજ્ય આચાર્યશ્રી મુનિસુંદરસુરિ
રચિત સંતિકરમ્ સ્તવ મિધિ

સંપાદક તથા પ્રકાશક

પૂજન ભણાવનાર

જશભાઈ લાલભાઈ શેઠ

ઠે. રતનપોળ-શેઠનીપોળ અમદાવાદ-૧

વીર સં. ૨૫૦૩ વિક્રમ સં. ૨૦૩૪ સને ૧૯૭૮

સંપાદક તથા પ્રકાશક :

જયભાઈ લાલભાઈ શેઠ

કે. રતનપોળ-શેઠની પોળ

અમદાવાદ-૧

પ્રથમ આવૃત્તિ

મુદ્રક :

કેનીમેક પ્રિન્ટર્સ

રાજુભાઈ સી. શાહ

મામુનાયકની પોળ,

સાંચોરાની ખડકી

અમદાવાદ-૧

૧૬ શ્રી શાંતિનાથ

ૐ હ્રીં શ્રી શાંતિનાથાય નમઃ

સંધન

જન્મ

મૃગ

ગજપૂર

સર્વ જગતના પાપની શાંતિ કરનારા એવા ૧૬મા તિર્થંકર અને પાંચમા ચક્રવર્તિ એવા શાંતિનાથ ભગવાનને નમસ્કાર થાઓ. મોહરૂપી અંધકારનો નાશ કરવામાં સૂર્ય-રૂપ અતી પવિત્ર એવું શ્રી શાંતિનાથનું શરણ હું ગ્રહું છું. પોતાની અમૃત જેવી વાણીરૂપ ચંદ્રિકાથી જેણે દીશાઓના મૂળ્ય ભાગોને નિર્મળ કર્યા છે અને જેને મૃગનું ચિહ્ન છે એવા શ્રી શાંતિનાથ જીન તમારા અજ્ઞાનની શાંતિ માટે થાઓ. વિશ્વસેન રાજાના કુળમાં આભૂષણરૂપ અને અચિરાદેવીના પુત્ર હો શાંતિનાથ ભગવાન તમે અમારા કર્મની શાંતિ માટે થાઓ. જેઓ ગરૂડ નામના ચક્ષુથી સેવાએલા છે તથા નિર્વાણી શાસનદેવી તેમની અધિષ્ઠાત્રી છે. ચાલીસ ધનુષ્યની કાયા અને એક લાખ વર્ષ આયુષ્ય પ્રમાણુ જેમનું છે, દેશમાં મરકીનો ઉપદ્રવ હતો ત્યારે પ્રભુ માતાના

ગર્ભમાં આવ્યા બાદ માતાએ પાણીનો છંટકાવ કર્યો અને મરકીનો ઉપદ્રવ શાંત કર્યો આથી પ્રભુનું નામ શાંતિનાથ પડ્યું. ગામ ભોપાવળ, હસ્તિનાપુર, એકલિંગજી, અદમદજી ઇડરગઢ તથા ગજપુરીમાં પ્રભુનાં દર્શનનાં સ્થાનો છે.

ચકવર્તી પ્રભુ પાંચમા એ સોલસમાજગદીશ

મારે મન તું વસ્યો પૂરણ સકળ જગીશ.

આ સ્તોત્રમાં શાંતિનાથ પ્રભુનો મંત્ર આરાધનાના મંત્ર માટે લેવાય છે જેમાં સંતિકરમસ્તવની પ્રભુની તેર ગાથા અષ્ટ પ્રકારીથી અભિષેકમાં લેવાની છે. છેલ્લી ૧૪મી ગાથા (ક્ષેપક) તરીકે મૂકી દેવાની છે. કારણ કે સ્તવન બનાવનાર ગુરુનું બહુમાનરૂપે ગાથામાં વર્ણન છે. આ પૂજનમાં આચાર્ય ભગવંતની ત્રિભુવન સ્વામીની વિદ્યા, ગણીપીઠ યજ્ઞ ગરુડ અને નિર્વાણી દેવીની આરાધના છે સાથે ક્ષેત્રપાલ તથા ચાર નિકાયના દેવ પણ છે. ખાસ કરીને સરસ્વતીજી લક્ષ્મીજી વિદ્યાદેવી શાસનદેવી યજ્ઞ યજ્ઞણી નવગ્રહ દસ દિક્પાલ નવનીધિ અષ્ટ મહાસિદ્ધિ ગુરુ પાદુકાની આ પૂજનમાં આરાધના છે.

ક્ષેત્રપાલ : કાળા ધોળા અને લાલવર્ણવાળા ગુદા ગુદા દેવો વડે પૂજાયેલા છે ચરણકમળ જેના એવા હે ક્ષેત્રપાલ ભવીક જનોનું વિધન હરવા વડે રક્ષણ કરે.

સરસ્વતી : સ્વેત વર્ણવાળી બ્રહ્મના વિચાર સારરૂપ શ્રેષ્ઠ જગતમાં વ્યાપ્ત વીણાને અને પુસ્તક ધારણ કરનારી

કમળના આસન ઉપર બેઠેલી - ભુદ્ધિ પ્રદાન કરનારી એવી
પરમેશ્વરી દેવી ભગવતી શારદાને હું વંદન કરું છું.

લક્ષ્મીદેવી : ક્ષીર સાગરરાજની પુત્રી વિષ્ણુના ધામની
અધિષ્ઠાત્રી સર્વદેવાંગનાઓ જેની સેવા કરે છે એવી જગતમાં
એક માત્ર જ્યોતિ સમાન બ્રહ્મા-વિષ્ણુને મહેશ જેવાના
પણુ વૈભવ મંદ કૃપા કટાક્ષથી વધારનારી ત્રણલોકની માતા
કમળમાં બેઠેલી એવી હરિની પ્રિયા હે લક્ષ્મી તને વંદન
કરું છું.

ગરુડ યજ્ઞ : શ્યામવર્ણ શાંતિનાથના તીર્થમાં ઉત્પન્ન
થએલાને કરોડ વંદન વરાહવાહન અને ચાર ભુજ છે તેનાં
જમણા બે હાથ ખીજેડ ને કમલથી વિભૂષિત છે તથા
હાથા બે હાથમાં નોખિયો તથા જયમાલા શોભે છે.

નિર્વાણીદેવી : શાંતિનાથના તીર્થમાં ઉત્પન્ન થએલ.
જેમનો ગૌરવર્ણ કમળનું આસન ચાર ભુજ જમણા બે
હાથમાં પુસ્તક અને કપલ અને હાથા બે હાથમાં કમંડળ
અને કમળથી વિભૂષિત શાસનદેવી છે.

પાંચ પીઠ પૈકીની ખીજ પીઠ ત્રિભુવન સ્વામીની છે.
દ્વાદશાંગીના અધિષ્ઠાયક દેવ ચોથી પીઠના દેવ ગણિપીટક છે.
સૂર્યમંત્રની પ્રથમ પીઠની અધિષ્ઠાયિકા શ્રુતદેવતા (સરસ્વતી)
છે અને લક્ષ્મી પણ સૂર્યમંત્રની પીઠમાં છે.

સંતિકરમ્ સ્તવન-ગાથા ૧ લી

જેઓ શાંતિના કરનાર છે, જેઓ જગતના જીવોના શરણુરૂપ છે, જેઓ 'જય અને લક્ષ્મીના આપનાર છે ભક્ત જનોનું' પાલન કરનારા 'નિર્વાણીદેવી' તથા ગરૂડ યક્ષે જેમની સેવા કરી છે એવા શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનનું હું સ્મરણુ કરું છું.

ગાથા-૨ છ

જેઓને વિપ્રુડ ઔષધિ નામની લવ્ઙિ પાપ્ત થએલી છે, જેઓ સૂરિમંત્ર ॥ ઐં સ્વાહા ॥ મંત્ર બીજ મંત્રના પદ્ધતી સહિત આ ગાથામાંથી નીકળતા ચરણુમાં ॥ ઐં નમો વિધ્યો સહિ પત્તાણું ઐં સ્વાહા ॥ એવા મંત્રના પદે કરીને જાપ કરનારના સર્વ ઉપદ્રવો તથા પાપનો નાશ કરનાર છે એવા પૂ. શાંતિનાથ સ્વામીના ચરણુકમળમાં ઐંકાર રૂપી મારો નમસ્કાર હો.

ગાથા-૩ છ

ઐંકાર પૂર્વક શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુના ચરણુકમળમાં કરેલો નમસ્કાર પ્રલેષ ઔષધ્યાદિક લવ્ઙિ પામેલાઓને જ્ઞાનાદીક લક્ષ્મી આપે છે અને ઐંકાર તથા હ્રીં કાર સહિત કરેલો નમસ્કાર સર્વોષધિ લવ્ઙિ પામેલાઓને જ્ઞાનાદીક લક્ષ્મી આપે છે. આ ગાથામાંથી ૨ લવ્ઙિ પદો નીકળે છે જે આ પ્રમાણે છે. ॥ ઐં હ્રીં નમો ખેલો સહિ પત્તાણું ॥ ઐં હ્રીં નમો સંવો સહિ પત્તાણું ॥ આ બે લવ્ઙિ પદોનો

સૂરિમંત્ર કલ્પમાં બતાવેલા વીધિ પ્રમાણે બપ કરવાથી સર્વ ઉપદ્રવોનો નાશ થાય છે. ઉક્ત લખિધઓના સ્વામી એવા શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુને નમસ્કાર કરી તે તે લખિધના અધિષ્ઠિત મંત્રપદો વીધિપૂર્વક બપ કરનારા પણુ તે તે લખિધને પ્રાપ્ત કરવા ઉપરાંત જ્ઞાનાદીક લક્ષ્મીને પ્રાપ્ત કરે છે.

ગાથા-૪

શ્રૂતદેવતા (સરસ્વતી) ત્રિભુવન સ્વામીની દેવી-લક્ષ્મી-દેવી-ચક્ષરાજ ગણિપીટક તથા સૂર્યાદિક અહો તથા દીગ્-પાલો છે.

ગાથા-૫-૧

શાસનની ૧૬ વિદ્યાદેવીઓ મારું રક્ષણ કરો.

ગાથા ૭-૮

આ ચોવીસ યક્ષોનું વર્ણન નિર્વાણ કલિકામાં સ્વરૂપ વર્ણવેલું છે.

ગાથા-૯-૧૦

ચોવીસ શાસન દેવીઓનું વર્ણન નિર્વાણ કલિકામાં આપેલું છે તથા નવઅહા દસદિક્પાલ અને સોળ વિદ્યા દેવીનું વર્ણન સિદ્ધચક્રની ચોપડીમાં આપેલ છે.

ગાથા-૧૧

એ પ્રમાણે તીર્થનું એટલે અતુર્વિધ સંઘનું રક્ષણ કરવાને તત્પર એવા યક્ષ-યક્ષીણીઓ અને બીજા પણુ ચાર

નિકાયના ભુવનપતિ-વ્યંતર-જ્યોતિષી-વૈમાનિકના દેવ-દેવીઓ
વ્યંતરજ્યોતિષીની વિગેરે અમારું સદા રક્ષણ કરે. વધારે જોવું
હોય તો સંગ્રહણી સૂત્ર જૈન ગ્રંથ કલ્પદ્રુમ અને હૈરવ
પદમાવતી કલ્પમાં તેનો રેકર્ડન્સ મળશે.

ગાથા-૧૨

આ પ્રમાણે મુનિસુંદરસૂરિએ જેના મહીમાની સ્તુતિ
કરી છે એવા સમકીર્ત દષ્ટિ-દેવોના સમૂહ સહિત શ્રી શાંતિ-
નાથ જીનેશ્વર શ્રી સંઘની તથા મારી પણ રક્ષા કરે.

ગાથા-૧૩

આ પ્રમાણે જે સમ્યક્ દષ્ટિ મનુષ્ય પોતાના રક્ષણના
માટે શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુનું ગણ કાળ સ્મરણ કરે છે તે મનુષ્ય
સર્વ ઉપદ્રવથી રહિત થઈ ઉત્કૃષ્ટ સુખ સંપદાને પામે છે.

ગાથા-૧૪

તપગચ્છરૂપી આકાશમાં સૂર્યસમાન યુગપ્રધાન શ્રી
સોમસુંદર ગુરુના સુપ્રસાદથી જેણે ગણધર વિદ્યાની સિદ્ધિ
પ્રાપ્ત કરી છે એવા તેમના શિષ્ય શ્રી મુનિસુંદર સૂરિએ
આ સંતિકરમ સ્તોત્ર બનાવ્યું છે.

આરોધના : ॥ શ્રી મુનિસુંદર સદ્ ગુરુભ્યો નમઃ ॥
૨૧ વાર ગણો કે સાતવાર ગણો.

સૂરિમંત્રની સાધના કરતાં દેવે વરદાન આપેલ અને
તેથી સંતિકરમની રચના સ્તોત્રરૂપે કરેલી. પ્રત્યુષણપર્વમાં અઠ્ઠમ
કરી ૧ વટીવાર સ્તોત્રની ગણો. આ સાધના પછી આથા

૨-૩ ૧૦૮ વાર ગણો. ગાથા ૨ ॥ ઐ નમો વિષ્ણો
સહિ ॥ અને ગાથા ૩ ॥ ઐ સંતિનમુ કકારો ॥ સવાર
સાંજ-બપોર ગણવાનું રાખવું.

ગાથા-૧૩ નું સ્તોત્ર કંઠસ્થ કરવું.

પૂજન ભણાવનારને માર્ગદર્શન :

માંડલામાં પ્રથમ શાંતિનાથ પ્રભુનું સ્થાપન મધ્યમાં
છે (નવ પદ જેવી રીતે મૂકાય છે તેવી રીતના બાકીના
વલયમાં અધિષ્ઠાયક, સરસ્વતિ, ત્રિભુવન સ્વામી, લક્ષ્મીજી
અને ગણિપિટૈક ચેક્ષ શાંતિનાથ પ્રભુના બીજા વલયમાં આઠ
ખાના પાડી ચાર ખાનામાં લેખના હોય છે. અને બાકીના
ચાર ખાનામાં દરેકમાં સંતિકરમની ત્રણ ગાથાઓ મૂકેલી
છે, એ રીતના ચાર ખાના પુસ્તાના છે. પ્રભુના અધિષ્ઠાયક
ગરુડ ચેક્ષ તથા નિર્વાણી દેવી ઉપરના ભાગમાં દેરીમાં સ્થાપન
કરવાના છે. નીચે ક્ષેત્રપાલ અને ગુરુપાદુકાની દેરી બનાવ-
વાની છે. અષ્ટ મહાસિદ્ધિ કલશના આકારમાં ઉપર છે.
નવનિધિ નીચેના ભાગમાં છે. બાકીના વલયોમાં કલશાકાર
રીતે મુકવાના છે. જેમાં ગ્રહો, દીક્ષપાલો, વિદ્યાદેવી, ગુરુ-
પાદુકા, ચેક્ષ ચક્રહી અને છેવટે ચારનીકાયનાદેવ અગ્ની,
દશામ, નૈરત્ય, વાયકય દશામાં સ્થાપવાના છે. કલશાકારે
આખું માંડલું બનાવવાનું છે. શાંતિનાથ પ્રભુના અષ્ટ પ્રકારીથી
૧૩ અભિષેક પ્રભુના સિંહાસનમાં કરવાના છે. આ સૂચનાઓ
આસ બ્યાસમાં રાખાવી. પ્રથમ ગાથાની ગાથા ૧૨ નો
ગોળાકાર ગોઠવ્યા પછી બહારની એક ગોળાકારની પ્રથમ
હલીદીમાં પ્રથમ ગાથા છે એ મુજબ બધાં ભેરો.

પૂજન ભણાવનારનું-૩

મંતવ્ય

ધર્મ એક એવી જીવન દૃષ્ટિ છે, જે મનુષ્યને અને સમાજને ધારણ કરે છે. શ્રમ વિના માનવતાની બાજુ થતી નથી તેમ સંસ્કાર તો જ્ઞાનને પચાવી એમાંથી ક્રિયાનું સર્જન કરે છે. દુઃખ વિના હૃદય નિર્બળ બનતું નથી. વર્તમાનકાળમાં દ્વિનપ્રતિદ્વિન જૈનોની શ્રદ્ધા ધર્મ ઉપરથી ઓસરતી જતી જોઈને શ્રી વિમળગચ્છાધિપતી અનુયોગાચાર્ય હિંમત વીમળજીગણી મહારાજના શિષ્યરત્ન જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્ શાંતિવિમલ સૂરીશ્વરજી સંમતિથી સંતિકરમસ્તોત્રને પૂજનરૂપે પ્રકટ કરવાની ઇચ્છા હતી અને તેમના માર્ગદર્શન અનુસાર સ્તોત્રને પૂજનરૂપે પ્રકટ કરવાની મારી ઇચ્છા થઈ. આ સ્તોત્ર મહાપ્રભાવિક સ્તોત્ર નવસ્મરણનું ત્રીજું સ્તોત્ર છે. મંત્ર સહિત ભણવા ગણવાથી અનેક દુઃખો નાશ પામે છે, વિદ્વેનો ટળે છે, અનંત સુખને શાંતિને પમાય છે. સુખની ઇચ્છાથી કરાએલો અમૃત જેવો ધર્મ પણ ઝેર બની જાય છે, સાત્વિક પ્રતિજ્ઞાઓ તો ખરેખર માનવીને જીવાડનારી સંજીવની છે. મૃત્યુ સમયે સમાધિતો જ પ્રાપ્ત થઈ શકે જો જીવન ધર્મમય જીવાયું હોય. કર્મસત્તાને હટાવવાનું મંગલકાર્ય એક માત્ર ધર્મ જ કરે છે. પણ ક્ષણિક સુખના મોહમાં મશગુલ જીવને ધર્મની આ મંગલ-

મયતા સમજાતી નથી એવા જીવનું મૃત્યુ મહોત્સવમય ક્યાંથી બની શકે ?

કોઈનું મારે ન જોઈએ. માફ સૌના કામમાં આવે તેવી ભાવના એ જ સાચી ઉદારતા. સંસારમાં સુખી કોણ ? પહેલા નંબરે સાધુ સુખી, અને પછી દેશવિરતી ધર શ્રાવક સુખી—પછી સમકીર્તિ સુખી ને તે પછી માર્ગાનુસારી સુખી. ધનથી ધર્મ નથી થતો પણ ધર્મથી ધર્મ થાય છે. ધર્મ ધનને ધર્મનું સાધન બનાવે એથી ધન એ કાંઈ ધર્મનું સાધન ન કહેવાય. દુઃખ આવી પડે તો આનંદ પામતા શીખો. તાકાત હોય તો આવેલા સુખને છોડો. ન છૂટે તો પાગલની માફક નહીં જ લોગવવાનો નિર્ણય કરો. પૂ. આચાર્ય દેવશ્રી—નીતિ સૂરીશ્વરજી મહારાજના જેમ સમુદાયના આચાર્ય શ્રી વિજયભાનુચંદ્ર સૂરીશ્વરજીએ વિશાળ દષ્ટિ ધરાવી સમગ્ર સમુદાયના ઐચાર્ય તથા ગચ્છના સમગ્ર જૈન સંઘના લાભ માટે સુવિચાર ધારણા રાખીને પૂ. આચાર્ય દેવશ્રીએ મને પ્રોત્સાહન આપ્યું. સાધુનો અર્થ છે ‘સંચય કરેલી સંયમ શક્તિ’ તે મુજબ જૈન સંઘના અને સમાજના ઉપકારક હોય એમાં આશ્ચર્ય નથી. જૈન સાધુનું જીવન ધ્યેય ધર્મની આરાધનામાં આપણને પ્રેરક પદાર્થ પાઠ શીખવે છે. આ પૂજન સંતિકરમ્ સ્તોત્ર પૂજનરૂપે બનાવીને મેં જે આપેલા માર્ગદર્શન મુજબ જહેમત ઉઠાવી છે અને મારા પર જે અનુગ્રહ કર્યો છે તે માટે તેમનો જે ઉપકાર માનું તે ઓછો છે, વધારે શું કહું ?

“સાધ્નોતિ સાધયતિ વા પારાગો કાર્યાણિ ઇતિ સાધુઃ”

જેમ પર્વતોની મહાન ગુફાના ગાંઠ અંધકારમાં કોઈક લઘુદ્વિપક પ્રકાશ પાથરી શકે છે તેમ મનુભાઈ પોપટલાલે પ્રકાશન કરવામાં તેમના ધર્મકાર્યોના વારસાને તથા સાદાઈ સરળતા-ચરણો સ્વભાવ-સદ્ગુણોને બાળવે-પામે અને એમાં વૃદ્ધિ કરે એજ રીતે મને ઉપયોગી માર્ગદર્શન આપ્યું છે અને પૂજનના સંજનમાં અમૂલ્ય સમયનો ભાગ આપ્યો છે તેથી તેમનો પણ આભાર માનું છું.

ઈશ્વર સાથેના માટે નીતિનું પૂરેપૂરું માલન જરૂરી છે આ દિવ્ય જ્ઞાનનો પ્રકાશ પામ્યો અને જીજ્ઞાસને પહોંચાડ્યો એ અતિમ ધ્યેય છે.

સમદેષ્ટિ અને તૃષ્ણા ત્યાગી બનેા પૂજનના આરાધકો તેનું સ્મરણ કરી અમોને તે સુકૃતતા અનુમોદન માટે બનાવે.

આ પૂજન સંઘમાં સમૃદ્ધ થવા માટે આરાધક વર્ગને ઘણું જ આદરણીય હોવાશે એમ સારું માનવું છે. શ્રી ત્રીત્રણકેશ્વરી આજ્ઞાધારણુ કરનાર સચ્ચદ્રવદેષ્ટિ આત્માઓને વિશેષે કરી સમજાવવાથી જરૂર પડે તેમ નથી આ સુકૃતકમાં જે કાંઈ અશુદ્ધિ રહી ગઈ હોય તે જ્ઞાની આત્માઓએ સુધારી લેવી અને છપાઈકામ કરનાર સુદ્રણા-

૧૩

લયને! જે મહુકાર મડ્યો તે બદલ તેમનો પણ આભાર માનું છું. વાંચક વર્ગ પુસ્તકને યોગ્ય સ્થાને મૂકી આશા-તનાથી બચે એજ અભિલાષા.

દૂર ગએલા દીલને નિકટ આણું તે ઉત્સવ જેમાં કોઈ ને ઓછું ન આવે ને પરસ્પર મમતો વધે તે મહોત્સવ તન-મન-ધન વાપરવાની મોસમ તે ઉત્સવ આનંદ વહેંચવાનો અવસર તે ઉત્સવ ને અદાવત વીસરવાનો સુઅવસર તે મહોત્સવ.

સંવત ૨૦૦૪ આશે।

સુદ દશમ

લી. જસલાઈ લાલલાઈ શેઠ.

પૂજન બાણાવનાર
શ્રી ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિત

રતનપોળ શેઠની પોળ

અમદાવાદ.

શાંતિનાથનો શ્લોક

સુધાસોદર વાગૂજ્યોત્સના નિર્મલીકૃતદિહ્ગમુખઃ ।

મૃગલક્ષ્મી તમઃશાંત્યૈ શાંતિનાથ જિનો સ્તુવઃ ॥

પોતાની અમૃત જેવી વાણીરૂપી ચંદ્રિકાથી જેણે દિશાઓના મુખસાગોને નિર્મળ કર્યા છે અને જેને મૃગનું ચિહ્ન છે એવા “શ્રી શાન્તીનાથ” જિનેશ્વર તમારા અજ્ઞાનની શાંતિ માટે થાઓ.

(આચાર્ય હેમચંદ્રસૂરિ)

પૂજનના વલયોનો અનુક્રમણિકા

૧. સ્નાત્ર પૂજા લણાવવી.
૨. અહુતો ભગવંતની સ્તુતિ
૩. સંતિકરં સ્તોત્ર બોલવું.
૪. પાંચ પદો નમસ્કાર મંત્રના બોલવા
૫. ભૂમિ શુદ્ધિના છ શ્લોકો બોલવા
૬. પ્રજ્ઞપંજર સ્તોત્ર બોલવું
૭. ક્ષેત્રપાલ પૂજન કરવું
૮. રક્ષા પોટલીનો મન્ત્ર
૯. પ્રભુસ્થાપનનો મન્ત્ર
૧૦. કુસુમાંજલી
૧૧. (પ્રભુ) આહ્વાહન
૧૨. સરસ્વતી, લક્ષ્મીદેવી, ચક્ષ-ચક્ષણી અને જનજનક-જનની સ્તુતીઓ બોલવી.
૧૩. ગુરુપાદુકા
૧૪. અધિષ્ઠાયક આહ્વાહન સાથે પૂજન
૧૫. સોલ વિદ્યાદેવી પૂજન
૧૬. ચક્ષ-ચક્ષણી પૂજન
૧૭. ચતુર્નિકાય દેવ પૂજન
૧૮. દશ-દીર્ઘપાલ પૂજન
૧૯. નવ-ગ્રહ પૂજન

૧૫

૨૦. નવ નિધિ પૂજન
 ૨૧. અષ્ટ મહાસિદ્ધિ પૂજન
 ૨૨. ભુત-બદ્ધી પૂજન
 ૨૩. યન્ત્રાભિષેક પૂજન ગાથા ૧૩
 ૨૪. અષ્ટ પ્રકારી પૂજા
 ૨૫. મન્ત્રધ્યાન (આરાધના મન્ત્ર)
 ૨૬. } આરતી-મંગળ દીવો
 } નૈત્ય વંદન
 } શાંતી કળશ
 ૨૭. વિસર્જન માફી માંગવી

સંતિકરમ્ પૂજનની ઉછામણી

૧. ક્ષેત્રપાલ પૂજન (૧ પુરૂષ)
 ૨. શાંતિનાથ પ્રભુનું સ્થાપન (સન્નેડે)
 ૩. અધિષ્ઠાયક પૂજન (છ જણા) સન્નેડે-ત્રણ ૥
 ૪. ગુરૂ પાદુકા ૧ પુરૂષ
 ૫. સોળ વિદ્યાદેવી. બે કુવારીકા
 ૬. નવ-ગ્રહ સન્નેડે
 ૭. ૧૦ દિક્ષપાલ સન્નેડે
 ૮. નવનિધિ એક પુરૂષ
 ૯. અષ્ટ મહાસિદ્ધિ એક પુરૂષ
 ૧૦. યક્ષ-યક્ષણી સન્નેડે
 ૧૧. ચાર નિકાયના દેવ ચાર પુરૂષો

૧૬

૧૨. શાંતિનાથ પ્રભુને ૧૩. અભિષેક અષ્ટપ્રકારીથી (ધરના બધા)

૧૩. અષ્ટ પ્રકારી પૂજા બે જણ

૧૪. આરતી-મંગળદીવો શાંતિકળશ ધારાવાડી.

ફળ નૈવેદ્ય મુકવાની વિધિ

ક્ષેત્રપાલ	}	જસુદ્ધ કુંલ, ચંબેલી તેલ
		લીલું શ્રીફળ

ગુરૂપાદુકા આઠદાડમ મૂકવાં

અધિષ્ઠાત્રક પૂજનો લીલા શ્રીફળ

ગરૂડ નિવાણી નંગ ૨

સોલ વિદ્યાદેવી સોલ સોપારી

યક્ષ યક્ષણી ૪૮ સોપારી

ચારનિકાય ૪ પેંડા, ૪ કેળા

દશદિગ્પાળો નારંગી ૧, દાડમ ૨, બીજેડ ૨, શેરડી ૧,

બદામ ૧, લાલ સોપારી, કાળી સોપારી.

નવગ્રહ દ્રાક્ષ, શેરડી, ૨ નારંગી, ૧ બીજેડ, ખારેક ૧,

શ્રીફળ ૧, રાતી સોપારી ૧.

ઘેબર પેંડા નીવેદના લાડવા ધાનના બનાવવા

નવનિધિ નવ અખરોટ

અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આઠ જયફલ

ભુતબલી બાકળા (અડદાના)

પૂજનના સામાનની યાદી

કંકુ ગ્રામ ૨૫, શ્રીફળ નં. ૨૧, નાડાછડીનો દડો,

કપૂરની ગોટી, દશાંગ ગ્રામ ૧૦૦, વાસકેષ ગ્રામ ૧૦૦,

૧૭

અગરબત્તી પડીકા ૨, સોપારી નં. ૭૧, બદામ ૧૧,
અખરોટ ૧૦, બાયફળ ૧૦, લાલ સોપારી નં. ૨, કાળી
સોપારી નં. ૨, ખારેક નં. ૩૦.

પાન નં. ૩૧, પતાસા ૨૧, મમરા આમ ૫૦, ધાણી
આમ ૨૫, કાળા તલ આમ ૫૦, ઘઉં કીલો ૧, મગ કીલો
૨, ચણાની દાળ કીલો ૩, અડદ કીલો ૩, ચોખા કીલો
૨૫, ગાયનું ઘી કીલો ૨, ગોળ કીલો ૨, કેસર આમ ૫,
બરાસ આમ ૧૦.

અંબર આમ ૧, કસ્તુરી આમ ૧, ચાંદીની થોકડી ૧૫,
સોનેરી થોકડી ૧, સોનેરી બાદલુ આમ ૫, સોનારૂપાના કુલ
આમ ૧૦, સર્વ ઔષધી પડીકું, ૨૧ તારનો દડો, ગુલાબ
જળ શીશો, અત્તર શીશી ૩, ચબેલી તેલ શીશી, મલમલના
અંગ લુછણા, મીટર ત્રણ નેપકીન ૬, કટાસણા ૫.

લાડવા ઘેર બનાવવા

અડદના ધાનના નંગ ૫, મમરાના ધાનના નંગ ૫,
ચણાની દાળ નંગ ૫, મગના નંગ ૫, ધાણીના નંગ ૮,
ચુરમાના લાડું ૫, કાળા તલના ૭.

નૈવેદ્ય

ઘેખર ૨, પેંડા ૨૧, મગજ ૬, મેસુર ૬, કણસાઈ
લાડવા ૪.

૨

૧૮

ફળની યાદી

લીલું શ્રીફળ નંગ ૨, બીબેરા નંગ ૩, નારંગી નંગ ૬, દાડમ નંગ ૧૨, મોસંબી નંગ ૬, સફરજન નંગ ૬, ચીકું નંગ ૬, પપૈયું નંગ ૧, શેરડીના કકડા ૬, સાકરના કકડા ૪. સાકળ કોળા નંગ-૨

ફુલની યાદી

ગુલાબ નંગ ૧૦૦, બસુદ્ધ નંગ ૨૫, બર્ધ જુર્ધ ગ્રામ ૨૦૦, મોગરો ગ્રામ ૨૦૦, ડમરો ગ્રામ ૫૦, આસોપાલવ તોરણ નંગ ૫, પહેરવાના હાર ૧૫, દુધ લીટર ૨ (પખાલ માટે), દહીં લીટર ૦૧

ફેનું બંડલ નંગ ૧, દીવાસળીની પેટી, નવકારવાળી પાંચ, ગ્લાસના બોચા વીસ.

વિધિનો સામાન આગલા દિવસે તૈયાર કરી રાખવો. પૂજનના દિવસે સુશોભીત રીતે દેરાસરમાં શણગાર કરી આસોપાલવ બાંધવો. વિધિવાળાનો જવા આવવાનો બંદોબસ્ત કરવો. માઈકની તથા સંગીતકારની વ્યવસ્થા કરી લેવી મંડલ કાઢનાર માણસને પાંચ માણસો વોલીયંટર આપવા સ્નાત્ર પૂજનો સામાન સિંહાસન સાથે દેરાસરમાં તૈયાર રાખવો. પાટલા બેસવાના તૈયાર રાખવા. મુગટો પહેરવાના મંગાવી લેવા.

પૂજન સમાપ્ત બાદ રાતના ધારાવડી કરવી. જીવન દયાની ટીપ જરૂર કરવી.

॥ ॐ ह्रीं श्री शान्तिनाथाय नमः ॥

श्री सन्तिकरम् पूजन विधि

प्रार्थना

अर्हन्तो भगवन्त इन्द्रमहिता सिद्धाश्च सिद्धिस्थिताः
आचार्या जिनशासनोन्नतिकराः पूज्या उपध्यायकाः
श्रो सिद्धान्तसुपाठका मुनिवराः स्तनत्रयाराधकाः
पंचैते परमेष्विन्दुः प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो मंगलम् ॥१॥

सन्तिकरम् स्तोत्र पालवुं

१. सन्तिकरं सन्तिजिष्णुं जगत्सराणुं जयसिरीधं दायारं
समराभि लत्त-पादग निष्वाणी गङ्ग कय सेव. ॥
२. ॐ सनभो विष्णो संहि पत्ताणुं सन्तिसाभिपायाणुं,
ओँ स्वाहा भन्तेणुं सन्वा सिव दुरिअ हरणुणुं, ॥
३. ॐ सन्ति नमुककारो जेलोसहि भाधद्विपत्ताणुं सौँ ह्रीं
नभो सन्वा सहिपत्ताणुं य देधं सिरि. ॥
४. वाणी तिहुअणु साभिणि-सिरिदेवी जङ्गभराय गणिपिङ्गा,
गहद्विसि पाद सुरिंदा सयाविरकभन्तु जिणुलतो ॥

૨૦

૫. રકખંતુ મમ રોહિણિ પન્ની વજ્રપ્રિયદા ય સયા
વજ્રકુસિ ચક્રેસરી નરહતા કાલિ મહાકાલિ ॥
૬. ગૌરી તહ ગંધારી મહામલા માણવીઅ વરૂદ્ધા અચ્છુતા
માણસિયા મહા માણસિમાઉ દેવીઓ ॥
૭. જકખા ગોમુહ મહાજકખ તિમુહ જકખે સતુંબર કુસુમો,
માયંગ વિજયઅજિય, બંભો માણ્યો સુરકુમારો ॥
૮. છમ્મુહ પયાલ કિન્નર ગરૂલો ગંધર્વ તહમ જક્રિખંદો,
કુબેર વરૂણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ માયંગા. ॥
૯. દેવીઓ ચક્રેસરી અજિયા દુરિઆરિ કાલિ મહાકાલિ,
અચ્ચુઅ સંતાળલા સુતારયા સોથ સિરિવચ્છા ॥
૧૦. ચંડા વિજયંકુસિ પન્નઈતિ નિન્વાણિ અચ્ચુઆ ધરણી,
ઘેરૂદ્ધુત ગંધારિ અંબ પઉમાવઈ સિદ્ધા ॥
૧૧. ઈઅતિથ્ય રકખણરયા અન્નેવિ સુરા સુરીય અઉહાવિ,
વંતરજોઈણિ પમુહા કુણું તુ રકખં સયા અમ્હં ॥
૧૨. એવં સુદિહિ સુરગણ સહિઓ સંધસ્સ સંતિજિણ ચંદો,
મજ્ઝવિ કરેઉ રકખં મુણિસુંદર સૂરિયુઅ મહિમા.
૧૩. ઇંઅ સંતિનાહ સમ્મદિટ્ઠી રકખં સસ્થં તિહાલંજે,
સંબેવદ્ધવરહિઓ, સ લહઈ મુહસંપયં પરમં.

૨૧

નીચેના પાંચ પદ ત્રણ વખત બોલવાં અને નમસ્કાર કરવો.

૧ ॐ હ્રીં નમો અરિહંતાણં ૨ ॐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણં

૩ ॐ હ્રીં નમો આયરિયાણં ૪ ॐ હ્રીં નમો ઉવજ્જોયાણં

૫ ॐ હ્રીં નમો લોએ સત્ત્વસાદૂણં

૧. ભૂમિ શુદ્ધમંત્ર.

ॐ હ્રીં વાતકુમારાય વિઘ્નવિનાશકાય મહીં પૂતાં

કુરુ કુરુ સ્વાહા

આ મંત્ર બોલીને દાલ-દર્ભના ઘાસથી ભૂમિનું
પ્રમાર્જન કરવું.

૨. બલછંટકાવ મંત્ર.

ॐ હ્રીં મેઘકુમારાય ઘ્રાં પ્રક્ષાલય, પ્રક્ષાલય હ્રૂં

ફુટ સ્વાહા

આ મંત્ર બોલી દર્ભ પાણીમાં બોળી ભુમિ ઉપર
છાંટવું.

૩. ચંદન છંટકાવ મંત્ર.

ॐ ભૂરસિ ભૂતધાત્રિ સર્વભૂતહિતે ભૂમિશુદ્ધિ કુરુ

કુરુ સ્વાહા

આ મંત્ર બોલી ભુમિ ઉપર ચંદનના છાંટણા કરવા-
ભુમિ શુદ્ધિ.

૨૨

૪ ચેષ્ટા પૂર્વક સ્નાન મંત્ર.

ૐ નમો વિમલ નિર્મલાય સર્વતીર્થજલાય પાં વાં
 જ્વીં ક્ષ્વીં અશુચિઃ શુચિ મંવામિ સ્વાહા
 આ મંત્ર જોલી ચેષ્ટા પૂર્વક સ્નાન કરવું.

૫. ભુજા સ્પર્શ મંત્ર.

ૐ વિદ્યુત સ્ફુલિંગે મહાવિદ્યે સર્વ કલમષં દહ દહ સ્વાહા
 આ મંત્ર જોલી બન્ને ભુજાઓને સ્પર્શ કરવો.

૬. અક્ષર જોલવા પૂર્વક અંગ રક્ષા મંત્ર.

ક્ષિ પ ૐ સ્વાહા હા સ્વા ૐ પ ક્ષિ ॥

અનુક્રમે ચક્રોત્તર આરોહ-અવરોહ ક્રમે નીચેના અવયવો

૧ હૃદય, ૨ નાભિ, ૩ હૃદય, ૪ મુખ, ૫ લલાટ મસ્તક,
 એમ પાંચ સ્થળે સ્થાપી આત્મરક્ષા કરવી.

ક્ષિ	પ	ૐ	સ્વા	હા
હૃદય	નાભિ	હૃદય	મુખ	લલાટ મસ્તક

શ્રી વજ્રપંજર સ્તોત્રમ્ શ્રી આત્મરક્ષા (નવકારમંત્ર)

ૐ પરમેષ્ઠિનમસ્કારં, સારં નવપદાત્મકં;
આત્મરક્ષકરં વજ્ર-પંજરાભં સ્મરામ્યહં ॥૧॥

ૐ નમો અરિહંતાણું શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતં
ૐ નમો સઞ્વ સિદ્ધાણું, મુખે મુખપટં વરમ્ ॥૨॥

ૐ નમો આયરિયાણું, અંગરક્ષાતિશાયિની
ૐ નમો ઉવજગાયાણું આયુધં હસ્તયોદ્રાઢં ॥૩॥

ૐ નમો લોએ સઞ્વ સાહૂણું, મોચકે પાદયો શુભેઃ
એસો પંચ નમુક્કારો શિલાવજ્રમયી તલે ॥૪॥

સઞ્વપાવપ્પણાસણો વપ્રો વજ્રમયો બહિઃ
મંગલાણુંચ સઞ્વેસિં ખાદિરંગારખાતિકા. ॥૫॥

સ્વાહાંતં ચ પદં જ્ઞેયં પદમં હવર્ઘ મંગલં;
વપ્રોપરિ વજ્રમયં પિધાનં દેહરક્ષણે ॥૬॥

મહાપ્રભાવા રક્ષેયં કુદ્રોપદ્રવ નાશિની.
પરમેષ્ઠિપદોદ્ભૂતા કથિતાઃ પૂર્વસૂરિભિઃ ॥૭॥

યશ્ચૈવં કુરુતે રક્ષાં પરમેષ્ઠિપદેઃ સદા;
તસ્ય મં સ્યાદ્ભયં વ્યાધિઃ, રાધિશ્ચાપિ કદાચન ॥૮॥

૨૪

ક્ષેત્રપાલ પૂજન

ૐ અત્રસ્થ ક્ષેત્રપાલાય સ્વાહા

આ મંત્ર બોલી ક્ષેત્રપાલની અનુસા કરવી અને મંડળમાં ક્ષેત્રપાલને સ્થાનને એક નાણીકેર સ્થાપન કરવું અને તેના ઉપર ચમેલીનાં તેલનાં છાંટણાં કરવાં, કુલ જાસુદનું મુંકવું.

કૃષ્ણસિત કપિલવર્ણ પ્રકીર્ણ કોપાસિતાંધ્રિ યુગ્મસદા

શ્રી ક્ષેત્રપાલ પાલય ભવિકર્મનં ક્ષિપ્તહરણેન ॥

ૐ હ્રૂં (શ્લુ) શ્લૂં ફુટ્ કિરિટિ કિરિટિ ઘાતય

ઘાતય પરકૃત-વિઘ્નાન્ સ્ફેટય સ્ફેટય સહસ્રચંડાન કુરુ

કુરુ પરમુદ્રાં હિન્દ હિન્દ પરમન્ત્રાન્ મિન્દ મિન્દ હ્રૂં ક્ષઃ

ફુટ્ સ્વાહા ॥

આ મંત્ર સાત વાર બોલી સરસવ રક્ષા મંત્રવી. મંત્ર-પૂર્વક રક્ષા પોટલી હાથે બાંધવી તે મંત્ર.

ૐ નમોઽર્હતૈ રક્ષ રક્ષ હ્રૂં ફુટ્ સ્વાહા

આ મંત્ર બોલી પૂજન કરનારાઓને હાથે રાખડી બાંધવી.

પ્રભુ સ્થાપનનો મંત્ર.

ૐ નમો અહંત પરમેશ્વરાય ચતુર્મુખાય પરમેષ્ઠિને
દ્વિગુમારી પરિપૂજિતાય દેવાધિ દેવાય ત્રૈલોક્ય મહીતાય
અત્ર પીઠે તિથિ તિથિ સ્વાહા. ૐ હ્રીં ઠઃ ઠઃ ઠઃ સ્વાહા ॥

૨૫

જિન સન્મુખ કુસુમાંજલી કરવી.

પરમેશ્વર પરમેષ્ઠિન્ । પરમગુરો પરમનાથ પરમાર્હન ।

પરમાન્તચતુષ્ઠય, પરમાત્મસ્તુભ્યમસ્તુ નમઃ ॥ (આર્યા)

નમુત્યુષ્ ઓલવું

આહવાહન :

ૐ હ્રીં શ્રીં અર્હં ગરૂડ નિર્વાણી પરિપૂજિતાય મુખ્ય-
દેવાદિ સહિત શાંતિનાથ પ્રભુ અત્ર અવતર અવતર સંવોષદ
નમઃ સિદ્ધ પરમેષ્ઠિભ્ય સ્વાહા.

અત્ર તિષ્ઠ તિષ્ઠ ઠ : ઠ : ॥ મમ સન્નિહિતા ભવત
ભવત વષટ ॥ પૂજાં યાવદગૌવ સ્થાતવ્યં નમઃ ॥ પરેષામ-
દશ્યા ભવત ભવત દદ ઇમાં પૂજાં પ્રતિચ્છત પ્રતિચ્છત નમઃ
શાન્તિનાથાય સ્વાહા ॥

માંડલામાં દેરીમાં પૂજન કરવું (અધિષ્ઠાયક)

ૐ હ્રીં ગરૂડાયનમઃ સ્વાહા ॥ ૐ હ્રીં નિર્વાણીભ્યાં નમઃ સ્વાહા

સ્તુતિ

સુધા સોદર વાગ્ જયોત્સના નિર્મલી કૃત દિગ્મુખ,
મૃગલક્ષ્મી તમઃ શાંત્યૈ શાન્તિનાથ જિનોસ્તુવઃ

સ્તુતિ

પટખંડ ભુમિધતી પંચમ ચક્રવર્તી ભવ્યો તાણ
પરમ ભારક ધર્મ ભૂતિ
સેવા મને ભવ ભવે મલજો તમારી,
શ્રી શાંતિનાથ સુભુજો વિનંતી અમારી.

૨૬

યક્ષ-યક્ષણી પૂજન.

સર્વજ્ઞ શાન્તિનાથસ્ય, યક્ષોઽયં ગરુડાભિધઃ ।

નિર્વાણી યક્ષિણી સૌમ્યા, પ્રકુર્વાતાં જયશ્રિયમ્ ॥

જન જનક જનની પૂજન.

સર્વજ્ઞ શાન્તિનાથસ્ય જનનીજનકૌ મુદા ।

અચિરાવિશ્વસેનશ્ચ વિશતાં મંજ્જાલાવલિમ્ ॥

પ્રથમ વલય

લક્ષ્મી દેવીની સ્તુતિ

લક્ષ્મી ક્ષીર સમુદ્ર રાજ તન્યાં શ્રી રંગ ધામેશ્વરી
 દાસીભુત સમસ્ત દેવ વનિતાં, લોકૈક દીપાંકુરામ
 શ્રીમન્ મદ્ કટાક્ષ લબ્ધ વિભવ, પ્રહ્લેન્દ્ર ગંગાધરામ ॥
 તામ ત્રૈલોક્ય કુટુમ્બીની સરસીન્નાં વન્દે મુકુન્દ પ્રિયામ્ ॥

સરસ્વતીની સ્તુતિ

શુક્લાં પ્રહ્લવિચાર સાર પરમામાઘાં જગદ્વ્યાપિની,
 વીણા પુસ્તક ધારિણી મલયદ્વાં, જાડયાન્ધ કારાવહામ્ ।
 હસ્તે સ્ફટિક માલિકાં ચ દધતી પ્રદાસને સંસ્થિતામ્
 વન્દે તાં પરમેશ્વરીં ભગવતી બુદ્ધિપ્રદાં શારદામ્ ॥

૨

હે ભગવતી હે ભારતી, હે જયવતી શ્રુતદેવતા
 વિબુધ બનતા અબુધ પણ જે, ત્રિવિધ તુજને સેવતા;
 શ્વેતાંબરી વાગીશ્વરી કરી મહેર હર અમ મૂઢતા,
 સકલ વિદ્યા દક્ષતાને આપજો પારંગતા ॥

બીજી વલય

ગુરુપાદુકા પુજનમ્ (આઠ દાહમ)

- (૧) ॐ હ્રીં અર્હત પાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥
- (૨) ॐ હ્રીં સિદ્ધપાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥
- (૩) ॐ હ્રીં ગણધરપાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥
- (૪) ॐ હ્રીં ગુરુપાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥
- (૫) ॐ હ્રીં પરમગુરુપાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥
- (૬) ॐ હ્રીં અદૃષ્ટગુરુપાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥
- (૭) ॐ હ્રીં અત્તન્ત ગુરુપાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥
- (૮) ॐ હ્રીં અનન્તાનન્તગુરુપાદુકામ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥

કુસુમાંજલી કરવી.

સાનાહતાઃ સ્વરા વર્ગા, લબ્ધિમન્તો મહર્ષયઃ ।

ગુરુણાં પાદુકાશ્ચૈવ સર્વે પૂજાં પ્રતીચ્છત ॥

અધિષ્ઠાયક આહવાહન

ॐ હ્રીં શ્રી સરસ્વતી, ભગવતી, વાગદેવતે, વીણા
પુસ્તક મૌક્તિકાક્ષત્રલય શ્રવેન્નામ્ મહિત કર, શશધર નિકર
ગૌરિ હંસવાહને ઈદં સંતિકરં પૂજન વિધિ મહોત્સવે અત્ર
આગન્થ (આગન્થ પૂજા) બલિદાહણ શ્રદ્ધા શાંતિ તુષ્ટિ
તુષ્ટિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કુરે કુરે સ્વાહા.

२८

त्रीशुं वक्ष्य

सरस्वती पूजन :-

जनतान्धकार हरणार्क संनिमे

गुणसंततिप्रथनवाक्समुच्चये ।

श्रुतदेवतेऽत्र जिनराजपूजने

कुमतिविनाशय कुरुष्व वाञ्छितम् ॥

मंत्र

ॐ ह्रीं अहं नमः वाग्देवता सरस्वत्यै नमः स्वाहा ॥

लक्ष्मीदेवीतुं पूजन

स्वर्णाभांत्तमकुर्कुटादि गमना सौम्या चतुर्बाहुभूम् ।

वामे हस्तयुगेकुक्षं दक्षिणं तत्रापि त्रै दक्षिणे ॥

पद्मं पाशमुवंचयन्त्यविरतं पद्मावती देवता ।

किंनर्यचित्तनित्यपादयुगला सैवस्य विघ्नं हियात् ॥

मंत्र

ॐ ह्रीं अहं नमः श्री मुकुन्दाप्रियायै स्वाहा

पूजा :- ॐ ह्रीं अहं नमः विष्णुप्रिया महालक्ष्मी चतुर्भुजा

समुद्रनागशायिनी मुकुन्द प्रिया अवतु ॥

अधिष्ठायकनी पूजा (आहुवाहन)

ॐ ह्रीं श्रीं त्रीलुपन स्वाभिन्त्यै स्वाहा

૨૯

ॐ હૌં અહ્ં જિન પ્રભચનાધિષ્ઠાચકાય શ્રી ગણિપિટક ચક્ષ-
રાભય સ્વાહા

ॐ હૌં શ્રી સરસ્વતિદેવ્યૈ સ્વાહા

ॐ હૌં શ્રી લક્ષ્મીદેવ્યૈ સ્વાહા

શ્લોક

ધરણેન્દ્ર પ્રિયાદેવી પદ્માવતી ચતુષ્કરા કુર્કુટ નાગયા-
નામા ત્રિકણાલંકૃતાડવતુ ॥

મંત્ર

ॐ હૌં અહ્ં નમઃ શ્રી ધરણેન્દ્ર મુખ્ય પ્રિયા પદ્માવત્યૈ સ્વાહા

ચોથું વલય

સોળ વિદ્યા દેવીઓ

(૧) યાસાં મંત્રપદૈર્વિંશિષ્ટમહિમપ્રોદભૂતભૃત્યુત્કરૈઃ

ષટ્ કર્માણિં કુલાશ્વસંશ્રિતધિયઃ ક્ષેમાત્ ક્ષણાત્ કુર્વંતે
તા વિદ્યાધર-વૃન્દાવન્દિતપદા વિદ્યાવલીસાધને
વિદ્યાદેવ્ય ઉરુપ્રભાવવિભવં યચ્છન્તુ ભક્તિસ્પૃશામ્ ॥

(૨) રોહિણ્યાદિ-સુવિદ્યાયૈ, સર્વવિધ્નોપશાન્તયે ॥

સંતિકરપૂજાયાં યચ્છામિ કુસુમાન્નલિમ્ ॥

(૧) ॐ હૌં શ્રી રોહિણ્યૈ સ્વાહા (૨) ॐ હૌં શ્રી

પ્રજ્ઞાપ્યૈ સ્વાહા (૩) ॐ હૌં શ્રી નજમ્બુજાપ્યૈ સ્વાહા

(४) ॐ ह्रीं श्रीवज्राङ्कुशै स्वाहा (५) ॐ ह्रीं श्री
चक्रैश्वर्यै स्वाहा (६) ॐ ह्रीं श्री पुरुषदत्तायै स्वाहा
(७) ॐ ह्रीं श्री काल्यै स्वाहा (८) ॐ ह्रीं श्री महा-
काल्यै स्वाहा (९) ॐ ह्रीं श्री गौर्यै स्वाहा (१०) ॐ
ह्रीं श्री गान्धार्यै स्वाहा (११) ॐ ह्रीं श्री सर्वास्त्राम्हा-
ज्वालायै स्वाहा (१२) ॐ ह्रीं श्री मानव्यै
स्वाहा (१३) ॐ ह्रीं श्री वैरुण्यायै स्वाहा (१४) ॐ
ह्रीं श्री अच्छुप्तायै स्वाहा (१५) ॐ ह्रीं श्री मानस्यै
स्वाहा (१६) ह्रीं श्री महामानस्यै स्वाहा

अर्घ्यः : रोहिण्यादि महाविधा, देव्यः सुपूजिता इमाः

सन्तिकरयन्त्रस्य पूजने स्युर्वर्गप्रदाः

(कुसुमार्जलीथी वधाववा)

पांयमुं वलय

शासन देवी (यक्ष-यक्षणी)नुं पूजन

पुष्पांजलि

यासां संस्मरणाद् भवन्ति सकलाः संपदगणा देहिनां,

दिकूपूजाकरणैकशुद्धमनसां स्युर्वाञ्छिता लब्धयः ॥

याः सर्वाश्रमवन्दितास्त्रिजगतामाधारभूताश्च याः;

वन्दे शासनदेवताः परिकरैर्युक्ताः सशस्त्रात्मनः ॥१॥

३।

- १ ॐ श्री गौमुख चक्रेश्वरीभ्यां नमः (स्वाहा)
- २ ॐ श्री महायक्षअजितवलाभ्यां नमः स्वाहा
- ३ ॐ श्री त्रिमुख-दुस्तिारिभ्यां नमः स्वाहा
- ४ ॐ श्री यक्षनायक-कालिकाभ्यां नमः स्वाहा
- ५ ॐ श्री तुम्बरुमहाकालिकाभ्यां नमः स्वाहा
- ६ ॐ श्री कुसुमअच्युताभ्यां नमः स्वाहा
- ७ ॐ श्री मातङ्गशान्ताभ्यां नमः स्वाहा
- ८ ॐ श्री विजय-भ्रकुटिभ्यां नमः स्वाहा
- ९ ॐ श्री अजित-सुतारिकाभ्यां नमः स्वाहा
- १० ॐ श्री ब्रह्माडशोकाभ्यां नमः स्वाहा
- ११ ॐ श्री यक्षराज-मानवीभ्यां नमः स्वाहा
- १२ ॐ श्री असुरकुमार-चण्डाभ्यां नमः स्वाहा
- १३ ॐ श्री षण्मुख-विदिताभ्यां नमः स्वाहा
- १४ ॐ श्री पातालाड डुशाभ्यां नमः स्वाहा
- १५ ॐ श्री किन्नर-कन्दर्पाभ्यां नमः स्वाहा
- १६ ॐ श्री गरुड-निर्वाणीभ्यां नमः स्वाहा
- १७ ॐ श्री गन्धर्व-वलाभ्यां नमः स्वाहा
- १८ ॐ श्री यक्षेश-धारिणी भ्यां नमः स्वाहा
- १९ ॐ श्री कुबेर-वैरोदयाभ्यां नमः स्वाहा
- २० ॐ श्री वरुण-नरदत्ताभ्यां नमः स्वाहा
- २१ ॐ श्री भ्रकुटि-गान्धारीभ्यां नमः स्वाहा

३२

२२ ॐ श्री गोमेध-अम्बिकाभ्यां नमः स्वाहा

२३ ॐ पार्श्व-पद्मावतीभ्यां नमः स्वाहा

२४ ॐ श्री मातङ्ग-सिद्धायिकाभ्यां नमः स्वाहा

चोवीश यक्षने कुसुमाञ्जली करवी.

ये केवले सुरगणे मिलिते जिनाग्रे

श्री संघरक्षणविचक्षणतां विदध्नुः ।

यक्षास्त एव परमर्द्धिविवृद्धिभाजः

आयान्तु शान्तहृदया जिनपूजनेज्ज ॥

(अर्ध्या) जिनानां यक्ष-यक्षिण्यो, जिनशासनवत्सलाः ।

अर्धमादाय कल्याणं, कुर्वन्तु च जयश्रियम्

(अर्ध्या आपवा)

चतुर्निकाय देवपूज

कुसुमाञ्जली :

ये चतुषष्टिदेवेन्द्रा, भवने शादयो मुदा । ते च
भक्त्यार्चिता पूजां स्वीकुर्वन्तु शुभाश्रयाः ॥

ॐ नमो वैमानि केभ्यः स्वाहा (धंशान)

ॐ नमो भुवन्पतिभ्यः स्वाहा (अग्नि)

ॐ नमो व्योमरेभ्यः स्वाहा (नैऋत)

ॐ नमो असीषिभ्यः स्वाहा (पृथ्वी)

33

પ્રાર્થના

પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ ।

સ્વર્વાસિનોઽપિ યે દેવા સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ ॥

દસ દિગ્પાલ આહવાહન

ૐ ઈન્દ્ર અગ્નિ યમ નૈરૃત વરુણ વાયુ કુબેર ઈશાન
બ્રહ્મ નાગ સર્વેશ્વર હા ઈહા સંતિકરં પૂજન વિધિ મહોત્સવે
અત્ર આગચ્છ આગચ્છ પૂજ્યભલિં ગૃહાણુ ગૃહાણુ શાંતિ
તૃષ્ટિ પુષ્ટિ વૃદ્ધિ કલ્યાણું કુરે કુરે સ્વાહા.

છઠું વલય

દશ દિગ્પાલની કુસુમાંજલી

દિક્પાલાઃ સકલા અપિ પ્રતિદિશં સ્વં સ્વં બલં વાહનં
શસ્ત્રં હસ્તગતં વિધાય ભગવત્સ્નાત્રે જગદુલ્ભે ।

આનન્દદોલ્બળમાનસા बहुगुणं पूजोपचारोच्चयं
સંધ્યાય પ્રગુણં ભવન્તુ પુરતો દેવસ્ય લબ્ધાસનાઃ ॥

- ૧ ૐ ઇન્દ્રાય નમઃ સ્વાહા ૨ ૐ અગ્નયે નમઃ સ્વાહા
- ૩ ૐ યમાય નમઃ સ્વાહા ૪ ૐ નૈરૃત્યાય નમઃ સ્વાહા
- ૫ ૐ વરુણાય નમઃ સ્વાહા ૬ ૐ વાયવ્યે નમઃ સ્વાહા
- ૭ ૐ કુબેરાય નમઃ સ્વાહા ૮ ૐ ઈશાનાય નમઃ સ્વાહા
- ૯ ૐ સોમબ્રહ્મણે નમઃ સ્વાહા ૧૦ ૐ નામેન્દ્રાય નમઃ સ્વાહા

૩૪

મો મો ઇન્દ્રાદિ દિક્ષાલોઃ, સવાહન પરિચ્છદાઃ ।
તુષ્ટિ-પુષ્ટિ-કરા નિત્યં, સન્તુ વિઘ્નાપહારકાઃ
(પુષ્પાંજલી કરવી)

સાતમું વલય

નવગ્રહ દુસુમાંજલી

સર્વે ગ્રહા દિનકર પ્રમુખાઃ સ્વકર્મ
પૂર્વોપનીતફલદાનકરા જનનામ્ ।
પૂજોપચારનિકરં સ્વકરેણ લાત્વા
સન્ત્વાગતાઃ સપદિ તીર્થકરાર્ચનેઽગ્ર ॥

આ પ્રલોક બોલી નવગ્રહ ઉપર પુષ્પાંજલી મૂકવી.

- ૧ ઐ સુર્યાય નમઃ સ્વાહા ૨ ઐ ચદ્રાય નમઃ સ્વાહા
- ૩ ઐ મોમાય નમઃ સ્વાહા ૪ ઐ બુધાય નમઃ સ્વાહા
- ૫ ઐ બૃહસ્પતયે નમઃ સ્વાહા ૬ ઐ શુક્રાય નમઃ સ્વાહા
- ૭ ઐ શનૈશ્વરાય નમઃ સ્વાહા ૮ ઐ રાહવે નમઃ સ્વાહા
- ૯ ઐ કેતવે નમઃ સ્વાહા

પ્રાર્થના : ભાવદૃષ્ટિ દશાદીનાં, હેતુતઃ સુખ દુઃખદાઃ ।
સૌંદર્યાય સ્વર્ચિતાસ્તેઽપિ, ભવન્તે નવગ્રહાઃ
(પુષ્પાંજલી)

૩૫

આઠમું વલય

નવનિધિ પૂજન

- ૧ ઐ નૈસર્ગિકાય નમઃ સ્વાહા ૨ ઐ પાણ્ડુકાય નમઃ સ્વાહા
 ૩ ઐ વિદ્મલાય નમઃ સ્વાહા ૪ ઐ સર્વરત્નાય નમઃ સ્વાહા
 ૫ ઐ મહાપદ્માય નમઃ સ્વાહા ૬ ઐ કાલાય નમઃ સ્વાહા
 ૭ ઐ મહાકાલાય નમઃ સ્વાહા ૮ ઐ માણવ કાય નમઃ સ્વાહા
 ૯ ઐ શંખાય નમઃ સ્વાહા ૧૦ ઐ હ્રીં નવનિધિભ્યઃ સ્વાહા

અર્ધ્ય : નૈસર્ગિકાદિકશબ્દાન્તઃ, પૂજિતા હિ મહોત્સવે ।

તે મહાનિધયો નઃ સ્યુ મૈશ્વર્યપ્રદાયિનઃ ॥

નવમું વલય

અષ્ટ મહાસિદ્ધિ પૂજન

આઠ એકાસણા, એકાંતરા આઠ ઉપવાસ યથાશક્તિર્થ

આ તપ કરવા.

- ૧ ઐ હ્રીં અણિમા મહાસિદ્ધાયૈ સ્વાહા
 ૨ ઐ હ્રીં મહિમા મહાસિદ્ધાયૈ સ્વાહા
 ૩ ઐ હ્રીં લઘિમા મહાસિદ્ધાયૈ સ્વાહા
 ૪ ઐ હ્રીં ગરિમા મહાસિદ્ધાયૈ સ્વાહા
 ૫ ઐ હ્રીં પ્રાપ્તિ મહાસિદ્ધાયૈ સ્વાહા

3६

६ ॐ ह्रीं प्रकाम्या महासिद्धायै स्वाहा

७ ॐ ह्रीं ईशिता महासिद्धायै स्वाहा

८ ॐ ह्रीं वशिता महासिद्धायै स्वाहा

अर्थ : अणिमाद्यष्टसिद्धिनां, माहात्म्यं भुवि विश्रुतम् ।
तदर्चनेऽर्पकावासे, चिरं चारु लसन्ति ताः ॥
(अर्थ वडे वधावे)

भूतपति पूजनम्

पतिमंत्र : ॐ ह्रीं क्ष्मीं सर्वोपद्रवान् बलिं रक्ष रक्ष स्वाहा ।

भूतपति : भूचरा खेचरा भूता, स्तिर्यग्गा अपि पूजने
पूजाबलिं समादाय भवन्तु सङ्घशान्तये ॥

ॐ भवणवाई वाणवतर जोइसवासी विमाणवासीअ ॥

जे कवि दुट्टदेवा ते सव्वे उवसमन्तु मम स्वाहा ।

दुष्टवित्रासनं : ये दुष्टावलि रानेन, न शाम्यन्ति कदाचन ।

तेषां मुद्राभिरेतामिः, कार्यं वित्रासनं स्फुटम् ॥

भौमान् पाष्णित्रिधातेन दिव्यान् दृष्टिनिपातनैः ॥

दिक्चारिणस्त्रितालाभिर्दुष्टान् वित्रासयाम्यहम् ॥

यन्त्रअभिषेक स्नात्र

प्रभु सिंहासन पासे जला रही कुसुभांजली करी :

नमोऽर्हत् : संयुक्ताय जिनैः पूज्यैः परमवासरैः ।

संतिकरयन्नेस्मिन् पुष्पांजलिं समर्पये ।

૩૭

કલશાધિ વાસનમ્

હ્રદ્ય ભરેલા કળશોમાં વાસક્ષેપ કરવો :

ॐ હ્રીં શ્રી ધૃતિ-કીર્તિ-બુદ્ધિ-લક્ષ્મી-શાન્તિ-તુષ્ટિ-
પુષ્ટય એતેષ્વણ્ટ-કલશેષુ કૃતાધિવાસા ભવન્તુ ભવન્તુસ્વાહા

અષ્ટપ્રકારી પૂજાથી સંતિકરંની ૧૩ ગાથાથી સ્નાના-
ભિષેક મહોત્સવ કરવો.

શાંતિનાથ ભગવાનની સ્તુતિ

૧ બળ્યા બળે શિશુ સકળના લક્ષણો પારણાથી
શાંતી કીધી પણ પ્રભુ તમે માતના ગર્ભમાંથી
પટખંડોને નવનિધિ તથા ચૌદ રત્નો તથા
પામ્યા છો જે પરમ પદને આપજો તે અમોને.

પ્રથમ ગાથા :

સંતિકરં સંતિજિણું જગસરણું જયસિરીઠ્ઠ દાયારં
સમરામિ ભત્તપાલગ નિગ્વાણી ગરૂડ કય સેવં

ॐ હ્રીં શ્રી પરમ પુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા
મૃત્યુ નિવારણાય ગરૂડ નિર્વાણી પરિપૂજિતાય-શ્રીમતે શાંતિ-
નાથ જિનેન્દ્રાય જલ-ચંદન-પુષ્પં, ધૂપં, દીપં, અક્ષતં,
નૈવેદ્યં, ફૂલં યજ્ઞમહે સ્વાહા.

સ્તુતિ ૨ : પટખંડ ભૂમિપતી પંચમ ચક્રવર્તી
ભગ્યો તણા પરમ તારક દર્મ મૂર્તિ
સેવા મને ભવ ભવે મલજો તમારી
શ્રી શાંતિનાથ સુણજો વિનંતિ અમારી

બીજી ગાથા :

ૐ સનમે વિષ્ણોસહિ-પત્તાણું સંતિસામિપાયણું

ૐ “ સ્વાહા મંત્રોણું સંવાસિવ દુરિચ્છ હરણાણું”

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરૂષાય ઓલવું અભિષેક કરવો.

સ્તુતિ ૩ : દયાના નીરજે અશિવદેવની શાંતી કરતાઃ
મૃગાંકી ચક્રીજે કનક સરખી કાંતી ધરતા,
ભવી સેવી જેને ભવભવ ભય બ્રાંતી હરતા
નમી તેવા શાંતિ પ્રભુ ચરણમાં પામુ પ્રભુતા.

ત્રીજી ગાથા

ૐ સંતિનમુક્કારો, ખેલો સહિ માર્ધ લક્ષ્મી પત્તાણું”

સૌ હ્રીં નમો સંવો સહિ પત્તાણું ચ દેઈ સિરિં

ૐ હ્રીં શ્રી પરમ પુરૂષાય ઓલી અભિષેક કરવો.

નોંધ : ઉપર પ્રમાણે બાકીની ૧૦ ગાથા અનુક્રમે સ્તુતિ
તથા ગાથા અને પરમપુરૂષાયનો શ્લોક ઓલી અભિષેક કરવા.

અષ્ટ પ્રકારી પૂજાની કુસુમાંજલી :

પંડિત વિરવિજયજી મહારાજની અષ્ટ પ્રકારી પૂજા
તેર અભિષેક પત્યા બાદ કરવી. અને છેલ્લે કુસુમાંજલીનો
શ્લોક ઓલવો.

કુસુમાંજલીનો શ્લોક :

નીરૈ નિર્મલતા સુમૈઃ સુમગતાં ગન્ધૈઃ શુભૈ સ્વામિતાં

લક્ષ્મી માંગલિકાક્ષતૈશ્ચ ચરુભિર્મોજ્યં પ્રદીપૈર્મહઃ

ઘૂપૈવ્યાપ્ત જગદ્વશઃ પરિમલં શ્રેયઃ ફલં સંતકલૈ

ર્થવ્યા નિશ્ચલમાપ્તુવન્તિ સતતં શ્રી સંતિકસ્તોત્રાર્ચનાત્ ॥

૩૯

પ્રભુ સ્તુતિ

જગશાંતિ પ્રગટાવવા પ્રગટ ભયે જિનરાજ
શાંતિનાથ શાંતિ કરી, નામ લીધો મહારાજ.

મન્ત્રધ્યાનમ્

નીચેના મંત્રનો ૧૦૮ વાર જાપ કરવો.

આરાધના મન્ત્ર

ૐ હ્રીં શ્રી શાંતિનાથાય નમઃ મમ શાંતિં કુરુ કુરુ સ્વાહા.
આરતિ-મંગળદીવો ઉતારવો. શાંતીકળશ મોટી શાંતિથી કરવો.

ચાર થોયથી દેવવંદન વિધિવાળાએ કરવા

સંઘમાં સમુદ્ધ ચૈત્યવંદન અને સ્તવન શાંતિનાથ
ભગવાનનું કરવું.

ક્ષમાપના :

કીર્તિશ્રિયો રાજ્યપદં સુસ્તવં ન પ્રાર્થયે કિચ્ચ દેવ યન્તત્ત્વામ્;
મત્પ્રાર્થનિયં ભગવન્ પ્રદેયં સ્વદાસ્યતે માં-નય સર્વદાપિ.
ૐ આરાહીનં કિયાહીનં મન્ત્રહિનંચ યત્ કૃતમ્ તત્ સર્વં
કૃપયા દેવાઃ ક્ષમન્તુ પરમેશ્વરાઃ ૐ આહ્વાહનં નૈવં જાનામિ
ન જાનામિ વિસર્જનમ્ પૂજા વિધિં ન જાનામિ પ્રસીદ
પરમેશ્વરઃ સર્વં મંગલ માંગલ્યં, સર્વં કલ્યાણ કારણમ્,
પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનજયતિ શાસનમ્
વિસર્જન શ્લોક :

ૐ વિસર વિસર સ્વસ્થાનં ગચ્છ ગચ્છ સ્વાહા ।

ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિતઃ

॥ પૂજન વિધિ સમાપ્ત ॥

આ પૂજન આચાર દીનકર સૂત્રમાંથી તૈયાર કરેલ છે.

દી. જશભાઈ લાલભાઈ શેઠ પંડિત શ્રી વીર વિજયજી દેવાશ્રી
સં. ૨૦૩૪ શ્રાવણ વદી ૧૨ બુધવાર

મંગલ કામના

અનુભવે નવા નવા પૂજનો આજદિન સુધી પ્રસિદ્ધ કરવામાં તમે જે સહકાર આપ્યો છે તેમાં તમારી કાળજી દીર્ઘગામી દૃષ્ટિ અને લાણાવવાની કુશળતાને આભારી છે.

આ સંતિકર પૂજન તૈયાર કરવામાં શ્રી જસભાઈ લાલભાઈનો મુખ્ય ફાળો છે આજે આંગણીના વેઢે ગણુતાં સુંદર વિધિકારકોમાં શ્રી જસભાઈ પૂજન લાણાવનારાઓમાં ગણુના પાત્ર છે તેઓ તમામ જાતની દરેક પૂજન વિધિ પોતાના વ્યવહારીક કાર્યોનો ભોગ આપી કરાવે છે વિધિકારક ઉપરાંત તેમણે સંકલના પૂર્વક આ સંતિકર પૂજન તૈયાર કરવામાં સમય અને બુદ્ધિનો ઘણો ભોગ આપ્યો છે ભક્તિ ભક્તને પરમાત્મામાં એકતાન બનાવે છે આ પૂજન તે પૈકીનું ઉત્તમ પૂજન છે.

તમે તમારા શાસન પ્રત્યેના રાગને પ્રગટ કરવા સાથે ઘણાંના સમક્ષિત નિર્માણ કર્યા છે. શાસનમાં આવી સેવા ભાવી વ્યક્તિઓથી શાસન ઉજ્જવળ છે તમારો પરિશ્રમ સેવા ભાવનાને આભારી છે શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થના સેવાનાં ઘણા સુંદર કાર્યો તમારા હાથે થાય તેમ ઈચ્છીએ છીએ.

તમામ પૂજનના યંત્રો વ્યવસ્થિત રીતે તેમને દેરાસરમાં પધરાવેલ છે સંતિકરમ પૂજન પૂજ્ય આચાર્યદેવ

શાંતિવિમલ સૂરીશ્વરજી પાસે સંકલિત કરાવી પ્રમાણિત કરેલ છે અને પરમપૂજ્ય આચાર્ય દેવશ્રી વિજય નીતિ સૂરીશ્વરજી મહારાજના આચાર્ય દેવ શ્રી ભાનુચંદ્ર સૂરીશ્વરજી એ આ પુસ્તક પ્રગટ કરવામાં પ્રોત્સાહન આપી જે અનુમોદના કરી ઉપયોગી માર્ગદર્શન આપ્યું તે વ્યવહારદક્ષ ભદ્રિકપરિણામી ને આભારી છે. મૂળ પ્રણેતા, શ્રી જસભાઈની દોરવાણી નીચે ભણાશે દરેક પૂજન ભણાવનાર તેમનો લાભ લેશે એવી અભ્યર્થના— પૂ. આચાર્યશ્રી વિજય ભાનુચંદ્ર સુરિજી પૂ. આચાર્યશ્રી શાંતિવિમલ સુરિજી.

શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

- શાંતિ જિનેશ્વર સોળમાં અચિરા સુત વંદો
વિશ્વસેન કુલ નભોમણિ ભવિજન સુખ કંદો (૧)
- મૃગ લંછન જિન આઉખું લાખ વરસ પ્રમાણુ
હુતિણા ઉર નયરી ધણી પ્રભુજી ગુણ મણિખાણુ (૨)
- ચાલીશ ધનુષની દેહડીએ સમ ચઉરસ સંઠાણુ
વદન પદમ જયું ચંદલો દીઠે પરમ કલ્યાણુ (૩)

શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુનું સ્તવન

- શાંતિ જિનેશ્વર સાચો સાહિબ
શાંતિકરણ ધન કલિ મે હો જિનજી
તું મેરા મનમે તું મેરા દિલમે,
ધ્યાન ધરૂ પલ પલમે સાહેબજી ૧
- ભવમાં ભમતામે દરિશન પાચે
આશા પુરો એક પલમે હો જિં તું મેરા, ૨

૪૨

નિરમલ જ્યોત વદન પર સો હે

નિકર્યોજ્યું ચંદ્ર ખાદલમેં હો જિં તુ મેરા ૩
મેરો મન તુમ સાથે લીને

મીન વસ્યો જ્યું જલમે હો જિં તુ મેરા ૪
જિનરંગ કહે પ્રભુ શાંતિ જિનેશ્વર

દીઠોળ દેવ સકલ મેં હો જિનજી તુ મેરા. ૫

શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુની સ્તુતિ

શાંતી સુહંકર સાહિબો સંજમ અવધારે
સુમિત્રને ઘેર પારણું ભવ પાર ઉતારે
વિચરંતા અવનિ તજે તપ ઉગ્ર વિહારે
જ્ઞાન ધ્યાન એક તાનથી તિર્યંચને તારે (૧)

નવપદ મહિમા

અરિહંત શાસનના શણગાર સિદ્ધ અનંતુ સુખ દેનાર;
સૂરિ પાઠક ગુરૂ મનોહર એ પાંચે પરમેષ્ઠિ ઉદ્ધાર;
નવપદ એ નવ સેરો હાર હૃદયે ધરતાં ઉતરે પાર;
અડસઠ અક્ષર તીરથ સાર સંપદ આઠે સિદ્ધિ દાતાર.

— દેવવંદન —

અષ્ટ પ્રકારી પૂજા કરી, આરતી મંગલ લીવો ઉતારી,
નીચે પ્રમાણે દેવ વાંદે.

પ્રથમ ઇરિયાવહિ, ખમાસમણ, ઇચ્છાકારેણ સંદ્ધિસહ
ભગવન્ દાગ્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છું કહી શાન્તિનાથનું ચૈત્યવંદન

૪૩

કરવું. ચાર થોયના દેવવંદન, અરિહંત ચેઘ્યાણું, અન્નત્ય
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોડહંત કહી.
સ્તુતિ કહે તે આ પ્રમાણે :-

અહુંસ્તનોતુ સ શ્રેયઃ શ્રિયં યદ્ધધ્યાનતો નરૈઃ ।

અખૈન્દ્રી સકલાડગૈહિ રંહસા સહ સૌચ્યત ॥૧॥

પછી લોગસ્સ સંવલોએ, વંદણુવત્તિઆએ, અન્નત્ય
કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારી સ્તુતિ કહે.

ઓમિતિ મંતા યચ્છાશનસ્ય નન્તા સદા યદ્દહ્નૌશ્ચ ।

આશ્રીયતે શ્રિયાતે ભવતો ભવતો જિનાઃ પાન્તુ ॥૨॥

પછી પુકૂખરવરહીં સુઅસ્સ, વંદણુવત્તિઆએ, અન્નત્ય
કહી નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારી સ્તુતિ કહે.

નવતત્વયુતા ત્રિપદી, શ્રિતા રચિજ્ઞાનપુણ્ય શક્તિમતા ।

વરધર્મકીર્વિદ્યાડડનન્દાસ્યા જૈનગીર્જયાત્ ॥૩॥

પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણુંં શ્રી શાન્તિનાથ આરાધ-
નાર્થ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ, વંદણુવત્તિઆએં અન્નત્યકહી એક-
લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગકરી નમોડહંત કહી સ્તુતિ.

શ્રી શાન્તિઃ શ્રુતશાન્તિ પ્રશાન્તિ કોડસાવશાંતિમુપશાંતિમ્ ।
નયતુ સદા યસ્ય પદા સુશાન્તિદાઃ સન્તુ સન્તિ જને ॥૮॥

નમુત્યુણું, જાવંતિ, ખમાસમણું, જાવંત, નમોડહંત,
સ્તવન શાંતિનાથ પ્રભુનું.

૪૪

પૂજન પ્રસંગે

પ્રભુતારું શાસન પ્રભુ તારો મહિમા,
 પ્રભુ તારી વાણી અમને ગમે છે.
 આ સંસાર દુઃખમય લાગે ત્રાસી
 સહુ આવ્યા પ્રભુ તારે દ્વારે
 નીરખી આ નયણાં અમીરસ ઝરણાં
 મુખડું તમારું અમને ગમે છે.
 આ લવસાગર રંગ તોફાની નાની
 આ મારી નાવ અટવાણી
 પાર લગાઓ થાઓ સુકાની
 હૈયાં અમારા તુમને નમે છે.
 પૂજન આરાધક સ્નેહે જસુ ગાવે
 ત્રિભુવન નાથ તું જગમાં કહાવે
 પ્રભુ તારી ભક્તિ હૃદયે રમે છે
 ચરણોની સેવા અમને ગમે છે.

જલપૂજનો દુહો

જલ પૂજા જુગતે કરો, મેલ અનાદિ વિનાશઃ
 જળ પૂજા ફળ મુજ હજો, માગો એમ પ્રભુ પાસ.

ચંદનપૂજનો દુહો

શીતળ ગુણ જેહમાં રહ્યો, શીતળ પ્રભુ મુખ રંગ;
 આત્મ શીતળ કરવા લાણી, પૂજો અરિહા અંગ.

૪૫

પુષ્પપૂજનો દુહો

સુરભિ અખંડ કુસુમ ગ્રહી, પૂજે ગત સંતાપ;
સુમજંતુ ભવ્યજ પરે, કરીએ સમક્ષિત છાપ.

ધૂપપૂજનો દુહો

ધ્યાનઘટા પ્રગટાવીએ, વામ નયન જિન ધૂપ,
મિચ્છિત્ત દુર્ગાધ દૂરે ટળે, પ્રગટે આત્મસ્વરૂપ.

દીપકપૂજનો દુહો

દ્રવ્યદીપ સુવિવેકથી, કરતાં દુઃખ હોય ફેક;
ભાવપ્રદીપ પ્રગટ હોવે, ભાસિત લોકાલોક.

અક્ષતપૂજનો દુહો

શુદ્ધ અખંડ અક્ષત ગ્રહી; નંદાવર્ત વિશાલ;
પૂરી પ્રભુ સન્મુખ રહો. ટાળી સકલ જંજાલ.

નૈવેદ્યપૂજનો દુહો

અણુહારીયદ્ધ મેં કર્યાં, વિગ્ગહગમ્ય અનંત;
દૂર કરી તે દીગ્ધએ, અણુહારિ શિવસંત.

ફળપૂજનો દુહો

પુરુષોત્તમ પૂજ ભણી, ફળ લાવે ધરી રાગ;
પુરુષોત્તમ પૂજ કરી, માગે શિવફળ ત્યાગ.

— અષ્ટપ્રકારી પૂજનું ફળ —

જળપૂજ કરવાથી લગ્યાત્મા નિર્મળતાને પ્રાપ્ત કરે છે. પુષ્પપૂજથી સુભગના સૌભાગ્યને મેળવે છે. કેસર ચંદન વિગેરે સુગંધી દ્રવ્યો દ્વારા પૂજ કરવાથી સ્વામીપણું મેળવે છે. માંગલિક એવા અક્ષતોથી ભગવાનને પૂજ બાહ્ય-અભ્યંતર બન્ને પ્રકારની લક્ષ્મી મેળવે છે. નૈવેદ્ય પૂજથી ભોજ્ય મેળવે છે. દીપક પૂજથી તેજ પ્રાપ્ત કરે છે. ધૂપપૂજથી કર્મોનું ઉચ્ચાટન કરી જગતમાં વ્યાપ્તઃએવી કીર્તિ-સુવાસને મેળવે છે. અને ફળપૂજથી કલ્યાણ મંગલના વિધાનભૂત નિશ્ચલ એવા મોક્ષરૂપ ફળને મેળવે છે.

યક્ષોના નામો

ગોમુખ ને મહાયક્ષ, ત્રિમુખ યક્ષેશ સંભારું;
તુંબરૂ કુસુમ માતંગ, વિજય યક્ષમાં ચિત્તમાં ધારૂ.
અજિત ને વળી પ્રહમ, મનુજ ને સુર કુમારા;
યક્ષ પ્રભુ આણુગાર, ભક્ત જન પાલન હારા.
ષણ્મુખ ને પાતાળ કરૂં, કિન્નરની સેવા;
ગરૂડ ગંધર્વ યક્ષ, યક્ષેન્દ્ર કુબેર દેવા.
વરૂણ ભૃકુટી અને યક્ષ, ગોમેધ વખાણું;
પાર્શ્વ અને માતંગ, પ્રભુના યક્ષો જાણું.

૪૭

સ્તવન રચનાર

દિસે સૂર્ય સમાન તપ ગચ્છ રૂપ ગગનમાં,
 સદ્ગુરુ યુગ પ્રધાન સોમ સુંદર સૂરિ જનમાં;
 ગણધર વિદ્યા સિદ્ધિ પ્રાપ્ત દુર્લભ થઈ એવા,
 મુનિ સુંદર સૂરિ ગાય શાંતિ દેવાધિદેવા.

શ્રી શાંતીનાથ-સ્તવન

(રાગ કેહાર)

દર્શન દોં શ્રી શાંતીનાથ

મોરી અખીયા ખ્યાસીરે.

મેઘરથ રાજ તુમહી બન્યો પ્રભુ

દયા કે સાગર રે....મોરી

આયે દેવ પરીક્ષા લેને બનકર પંછી રે

દેખા જળ બલીદાન તુમારા

દોનોં શરણુ પડે

દર્શન દો શાંતી કે દાતા

જગડો શાંતીરે - મોરી

ભૂલે ભટકે સળ સંસારી

આયે શરણુ તુમારે

શાંતીનાથ શાંતી કે દાતા સળડો શાંતી દે

૪૮

શ્રી પદ્માવતિ દેવીથી સમસ્ત આગમે વ્યાપ્ત છે.

તારા ત્વં સુગતાગમે ભગવતી ગૌરીતિ શૈવાગમે ।
 વજ્રાં કૌલિક શાસને જિનમતે, પદ્માવતી વિશ્રુતા ।
 ગાયત્રી શ્રુતશાલિનાં પ્રકૃતિરિત્યુત્કાસિ સાંખ્યાગમે ।
 માતા ભારતિ કિં પ્રભૂત મણિતૈર્વ્યાપ્તં સમસ્ત ત્વયા । ॥૧॥
 જૈને પદ્માવતીતિ ત્વ શુભ દલના તામ્ય ગૌરિતી શૈવે
 તારા બૌદ્ધાગમે ત્વં પ્રકૃતિરિતિમતા દેવિ સાંખ્યાગમે ત્વં
 ગાયત્રી મહુર્માર્ગે ત્વમસિ ચ વિમલે કૌશિકે ત્વં ચ વજ્રા
 વ્યાપ્તં વિશ્વં ત્વયેતિ સ્ફુર દુરુચશસેમેઽસ્તુ પદમે નમસ્તે ॥૨॥

॥ જનં જયતિ શાસનમ્ ॥

સોળ વિદ્યાદેવી

રોહીણી પ્રજ્ઞિત શ્રી વજ્રશૂંખલા દેવી
 વજ્રાંકુશી માત ચક્રેશ્વરી શાસનદેવી
 નરદત્તા ને કાલી મહાકાલીની શક્તિ
 પ્રણમું હું તસ પાય કરી નિત્ય કેડે ભક્તિ
 ગૌરીને ગાંધારી મહાજવાલા ભય ટાળે
 માનવી વૈરોટયા અચ્યુતા પાપ પ્રબળે
 વંદુ માનસિકા મહા માનસિકા જેવી
 રક્ષણ કરે સદાય સોળ એ વિદ્યાદેવી

ચોવીસ શાસન દેવી

ચક્રેશ્વરી અન્બિતા દેવી દુરિતારી કાલી
 મહાકાલી જય માત અચ્યુતા રક્ષા વાળી
 શાંત જવાલા સતી વળી સુતારકા માતા
 સમર અશોકા નામ ચરણ શ્રી વત્સાગાતા
 ચંડા વિજયા અને અંકુશા પન્નગાં લેટયાં
 નીર્વાણી અચ્યુતા ધારણી જય વૈરુટયા
 અચ્યુતા ગાંધારી અંબા પદ્માવતી દેવી
 સિધ્ધા સહ ચોવીસ સમરતાં શાસન દેવી

૪

પંચોપચાર પૂજા

મંત્રની આરાધના દરમ્યાન, સાધકે દરરોજ સાધ્ય દેવની
પંચોપચાર પૂજા કરવી જોઈએ તે આ પ્રમાણે

- ૧ આહવાન ઓં હ્રીં શ્રી નમોસ્તુ ભગવતી પદ્માવતિ દેવિ
એહિ એહિ સંવૌષટ્ ॥
- ૨ સ્થાપના ઓં હ્રીં નમોસ્તુ ભગવતી પદ્માવતિ દેવિ
તિષ્ઠ તિષ્ઠ ઠઃ ઠઃ ઠઃ ॥
- ૩ સન્નિધિકરણ ઓં હ્રીં નમોસ્તુ ભગવતી પદ્માદેવી
મમઃ સન્નિહિતા ભવ ભવ વષટ્ ॥
- ૪ પૂજન ઓં હ્રીં નમોસ્તુ ભગવતિ પદ્માવતી દેવિ
ગન્ધાદીન ગૃહણુ નમઃ ॥
- ૫ વિસર્જન ઓં હ્રીં નમોસ્તુ ભગવતિ પદ્માવતિ દેવિ
સ્વ સ્થાન (ગરુડ) જઃ જઃ જઃ

સાચા અલંકાર :-

ક્રિયા માત્રમાં અને સિદ્ધ માત્રમાં ઇશ્વરને અને અન્યને
યશ આપે તે અલંકાર, પોતે યશ હો તો અલંકાર, કાયાને
દીપાવે તે અલંકાર તરીકે અલંકારની અલંકાર ન આવે, તે
માટે જાગૃત રહો નહીં. યરણુ એજ ઉત્તમ
પુરુષોનો ઉત્તર છે

Serving JinShasan

071361

gyanmandir@kobatirth.org

હે પ્રભુ! તમારો રાજ્યપદ, દેવપણું
તેમાંનું કાંઈપણ હું નામના નથી હું જાણનાં મારી પ્રાર્થના
એવી છે કે હંમેશાં તારા દાસપણાને ભવોભવ રહું તેવી વિનંતી.